

Tractatvs De Pensionibvs Ecclesiasticis

Tonduti, Pierre François de

Lugduni, 1671

Decisio XCVI. Mediolanensis Pensionis, Mercurij 11. Decembris 1647.

Pensiones decursæ Capitulo debitæ vtrum pertineant ad hæredes
Canonicorum antiquorum, an verò ad solos Canonicos existentes tempore

...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98356](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98356)

Quapropter remoueri non potest obiectum talis pacti quod præter propriam vim, etiam iurisiurandi sacramento fuit roboratum, vt ponderauit Rota coram Durano *decis. 5. num. 4. & sequentib.* ad cuius derogationem semper specifica mentio requiritur, vt in prima decisione firmatur, adeo vt facultas transferendi non suffragetur, quando ex pacto in reservatione pensionis appposito prohibita erat translatio, vt bene probat Rota *decis. 689. n. 1. parte 4. diuers.* quæ etiam inuenitur apud Zacchiam *de obligat. Canon. decis. 138. n. 1. & dec. 153. n. 1.*

Quarum vim non effugiant respondentes, quod in dicta *dec. 689. num. 2. & sequent.* dicatur Pontificem absque consensu alicuius posse ex mera liberalitate pensiones transferre: quia non ex eo ibi reiecta fuit pacti oppositio, sed quia pactum non verificabatur in facto, & pensio fuerat simpliciter reservata, vt ex eius lectura manifestè constat.

Nec magis satisficit dictæ *decisioni 153. part. 5. recent.* dicendo quod eius *num. 1. & 2.* deducuntur motiua pro ratione dubitandi, & *num. 15. cum sequentibus.* obiectis respondendo dicitur quod licet titularis consentiat ad vitam pensionarij tantum, nihilominus posse Papam concedere facultatem transferendi, cum priuatorum consensus non possit alterare naturam reservationis pensionis.

Nam hæc responsio in nihilo translatarium releuat, cum non dubitetur de potestate Pontificis, sed solum de ipsius scientia & voluntate, nec doctrina dicto *num. 15.* tradita, quod semper pensio reservata censeatur ad vitam pensionarij, possit applicari ad speciem propositam decreti prohibentis translationem, & pacti initii inter transferentem, & translatarium, de qua Pontificem notitiam habuisse non constet, nec quod ei derogare voluisset, vt præter allegatos in prima decisione comprobant Gonzal. *ad reg. 8. gloss. 36. num. 36. Moder. Mediol. dict. c. 7. num. 213.*

Nec potest dici Pontificem derogasse pacto, & suppluisse consensum titularis in indulto translationis, dum concessit facultatem transferendi pensionem perinde ac si ipsemet Titularis consensisset.

Nam prædicta facultas solum respicit consensum requisitum Titularis ad translationem pensionis, iuxta regulam Cancellariæ cui Papa derogare voluit, & sic consensum futurum, non verò præteritum ex pacto præcedenti, quod valde diuersum est siquidem primus consensus est simplex vnus, iste verò reciprocus vtriusque partis, per quem ius Titulari quæsitum fuit, & cui Papa non censetur derogare voluisse, quamvis derogasset simplici consensui titularis. Rota *decis. 347. num. 4. versic. ex quibus.* & *num. 5. & seqq.* vbi subditur quod derogatio tanquam odiosa non debet extendi ad alios casus, & *decis. 484. num. 4. parte 4. tom. 2. recent.* coram Penia *dec. 1582. num. 10. & seqq.* Marescot. *dict. lib. 2. variat. resol. d. cap. 37. num. 35.*

Quod verò Reuerend. D. Episcopo transferenti pensio non debeatur amplius, non controuertitur, & satis in decisione quæ reuidentur, §. *sed nec minus*, fuit comprobatum adeo, vt noua confirmatione non indigeat.

Et ita vtraque parte, &c. vide Otthobon. *decis. 239.*

Decis. Rot. Romæ

R. P. D. CORRADO

Mediolanensis Pensionis.

Mercurij 11. Decembris 1647.

Vide lib. 1. quest. benef. cap. 68. num. 20.

ARGUMENTVM.

Pensionis decursæ Capitulo debitæ, vtum pertineant ad hæredes Canoniorum antiquorum, an verò ad solos Canonicos existentes tempore solutionis. Et quæ sit differentia inter ea quæ applicantur massæ Capitulari, & quæ Canonicis, & ex quibus statutorum verbis hæc differentia colligatur. Quid hac in re possit obseruantia, & quomodo attendenda.

SVMMARIVM.

- 1 Pensio assignata loco distributionum quotidianarum debetur illis qui erant Canonici tempore quo illa fuit maturata; secus est si agatur de redditibus qui massa grossa applicantur.
- 2 Verbum residentia, quid inferat ad quotidianas distributiones, & num. 4.
- 3 Vtus loquendi quantum operetur in interpretandis dispositionibus.
- 4 Quamvis distributio non statim fiat, sed ad finem anni differatur, vtum ex eo inferatur istas solutiones comprehendi in numero distributionum quotidianarum.
- 5 Quid conueniatur sub nomine distributionum.
- 6 Obseruantia non suffragatur quoad actus factos lite pendente.
- 7 Obseruantia debet esse præcisa, quoad negotium de quo tractatur, & non nocet absentibus, & ignorantibus de Capitulo existentibus.

DECISIO XCVI.

Sententiæ Rorales quibus Capitulum Ecclesiæ Metropolitanæ Mediolanensis fuit condemnatum ad soluendam seu restituendam pensionem aureorum mille eius nomine exactam, ab anno 1588. vsque ad annum 1613. Officialibus & beneficiatis ipsius Ecclesiæ, quorum massa distributionum quotidiana, seu residentia Apostolica autoritate fuerat assignata, impugnantur pro parte eiusdem Capituli ob præsumptum excessum ex eo deductum, quod non fuerint detractæ portiones pro eo tempore respectu spectantes ad tredecim beneficiatos, qui in transactionibus initis de annis 1585. 19. Octobris, & 1591. 28. Septembris, ac 1602. 18. Augusti consenserunt exactioni, atque erogationi illius in opus fabricæ capitularis; verum quia informantes pro beneficiatis negant ius aliquod particularibus illis fuisse acquisitum, sed tantum massæ communi (quantum grossam, seu residentiam appellant) cuius redditus ex æquo diuidi debent inter ipsos superstites, ac residentes tempore actualis exactionis, ac distributionis, idque Rota probauit coram R. P. D. meo Bichio 27.

F. Inij

Iunij 1646. in §. non obstat excessus sententia rotalis, & seq. ideo fuerunt pro Capitulo exhibiti Articuli ad probandum dictam pensionem fuisse applicatam massæ distributionum quotidianarum, licet eo residentiali nomine promiscuè ibidem nuncupate, ac ad eorum duntaxat commodum, & beneficium qui diuinis officiis personaliter interessent, petitaque ad effectum prædictum Literæ remissoriales ad partes, quas hodie Domini concedendas esse censuerunt.

Quia materia articulata visa fuit releuans: nam si pensio verè fuit assignata massæ distributionum quotidianarum, debetur illis, qui Ecclesiæ pro tempore inseruiuerunt, ac diuinis officiis interfuerunt, tanquam merces laboris impensæ, atque ideo potius se videntur de ipsorum portione pro arbitrio disponere, siue inter viuos, siue in vltima voluntate, eamque ad hæredes quoscumque transmittere, etiamsi eius solutio fuerit diutius dilata, vel impedita ob litem actam cum Capitulo, quippe difficultas extinctionis non derogauit obligationi ac iuri eis acquiritæ, ad l. continuus, §. illud, ff. de verb. obligat. Parif. conf. 33. à n. 8. vers. & licet, ac seqq. lib. 4. Hieron. Gig. conf. 144. n. 21. vers. & quia Clericus, & num. 34. vers. decimo quæro, ac seqq. Burlat. conf. 226. n. 49. vers. sexto si quæramus. Didac. in cap. cum in officiis, sub num. 4. vers. §. & c. de testam. Rota penes bon. mem. Cardin. Seraphin. decif. 594. num. 6. vers. exceptis tamen, & c. & in Casaraugustana distribut. 26. Iunij 1642. in §. easdemque distributiones, coram eodem R. P. D. meo Bichio. Marefcot. resolut. 2. num. 11. vers. exceptis distributionibus, lib. 2. Azor. institut. moral. parte 2. lib. 7. capite 9. quæst. 10. vers. carerum, & seq. & alij relati per Modern. Roman. discept. 381. sub numero 11. vers. maxime quia, & c. & Monet. de distribut. quotid. parte 3. quæst. 2. à num. 7. vers. secunda conclusio cum seq. & num. 13. vers. tertia, & postrema conclusio, & c. & quæst. 4. à num. 12. vers. secunda conclusio, cum seq. & numer. 18. vers. tertia conclusio. Quod etiam in eadem Ecclesia vsu receptum est, vt apparet ex pluribus attestatationibus per ipsos beneficiatos exhibitis, ac proinde licuisse illam, pro eorum interesse Capitulo cedere, atque remittere mediantibus transactionibus, & conuentionibus prædictis; quamvis secus dicendum esset de aliis distributionibus massæ grossæ præsentibus, & residentibus in loco præstari solitis, non habita huiusmodi interessentia ratione, quæ diuerso iure censentur, vt habetur in extrauag. postulasti, §. licet autem, & in extrauag. cum nonnulla, l. prima, §. præterea de præbend. in commun. & penes Calderin. conf. 21. de præbend. & fuit benè distinctum in eadem decisione, coram R. P. D. meo Bichio, in §. nam respondetur.

Neque aduersantur verba breuis sancti mem. Gregor. XIII. in quo narratur & confirmatur applicatio, & assignatio eiusdem pensionis, facta prius à sancti mem. Pio V. eius prædecessore dictæ massæ distributionum quotidianarum, seu residentiali, vt in eo legitur sub die 25. Maij 1572. ibi: pensionem verò mille scutorum auri prædictam mensæ distributionum quotidianarum, seu residentiali iam constitutæ, seu denuo constituendæ Officialium eiusdem Ecclesiæ Mediolanen. iuxta ordinationem à prædicto Carolo Cardinali, ac eius arbitrio, tam circa modum administrandi massam dictarum distributionum, & eius administratores constituendi, & quoad onera ipsi Canonici, Ordinarii, & Officialibus respectiue imponenda desuper faciendam perpetuò applicauit, appropriauit, & assignauit, & c. quibus concinunt verba decreti ipsius sancti Caroli, sub

die 13. Februarij 1573. ibi, quæ pensio applicata olim fuerat Collegio in ciuitate Papiæ erigendo, & Borromæo nuncupando, nunc verò mensæ residentiali, siue distributionibus quotidianis Officialium nostræ Mediolanen. Ecclesiæ perpetuo est vnita & applicata, & c. & alterius sub die 5. Iunij 1577. ibi, nunc verò mensæ residentiali, seu massæ Officialium Ecclesiæ Mediolanen. vnita & applicata fuit ab eodem illustrissimo Domino modis, & formis, & cum eorum qualitatibus in applicatione expressis, & c.

Nam licet verbum illud (residentialia) latius pateat quam distributionum quotidianarum postulat ratio, quod non nisi ab ipsis interessentibus diuinis officiis, vel legitime excusatis percipi debent: cap. licet, ibique gloss. & Add. extr. de præbend. non est tamen nouum quod Summi Pontifices eodem etiam interessentiam significauerint, vt habetur in capite vnico, ibi, distributiones quotidianas, (quæ alias manualia beneficia) seu victualia nuncupantur (& tantum residentibus tribuuntur) qualitercumque in ciuitatibus, seu aliis locis (in quibus ipsæ consistunt Ecclesiæ) sint præsentis, licet diuinis officiis non intersint, ac integro percipiunt, ac si continuè ipsi Ecclesiis in eisdem inseruirent, & c. statim, vt distributiones ipsæ quotidianæ, in quibus cumque rebus consistant, Canonici ac alii beneficiarij, & Clerici Ecclesiæ, qui eisdem officiis in ipsis Ecclesiis adfuerint, tribuantur, & c. de Cleric. non residentib. in 6. ibique gloss. in verb. presentes, & DD. † quare facilius admitti posse videtur, stante vsu loquendi in locis recepto, (quatenus iustificetur) cum ex eo congrua deduci soleat verborum interpretatio, quæ propriæ ac naturali eorum significationi etiam præfertur: cap. ex lit. in primo, vbi gloss. in verb. intelligentiæ, extr. de sponsalib. l. librorum, §. quod autem Cassius vers. nam & in vsu, ibique gloss. in verb. non continebuntur, ff. de leg. 3. l. l. ubi §. id Tubero, vers. vt maxime, ibique Bart. sub num. 1. vers. alias si tale statutum, ff. de supellect. lega. item Bart. in l. omnes populi, sub numero 58. in fin. vers. hic enim vsus, & c. dicens, huiusmodi vsu loquendi omni regulæ ac omni constitutioni, in exaudientis examinandisque sermonibus derogare, ff. de iur. & iure: Ancharan. in cap. canonum statuta, sub num. 338. vers. item si communis vsus loquendi, & sub numero 346. vers. quod Litera, & c. de constit. Alexan. conf. 211. ponderatis verbis statuti, sub numero 1. vers. nam (vt verbo fertur) ac sequent. lib. 6. & post abbatem & alios, Felin. in proem. decretal. à numero 1. vers. ex quibus & seqq. Didac. resolut. 5. sub numero 1. vers. in his etenim, lib. 3. Menoch. conf. 390. sub numero 20. vers. & propterea, Rota penes Cardin. Mantic. decif. 59. num. 8. vers. quia in qualibet materia, & decif. 574. num. 3. vers. quo casu, part. 1. diuersi, ac in recent. 293. sub numero 1. vers. tamen ac decif. 390. num. 7. vers. nec obstat, part. 2. ac penes sancti mem. Greg. decif. 123. num. 1. vers. attento præsertim.

Interea verò satis fouetur (ad effectum de quo agit in præsentia) præcedentibus verbis relati breuis in vers. unde interdum eueniebat, & c. quibus præcipua exponitur præfata applicationis, & assignationis ratio diuini cultus, & dictæ Ecclesiæ seruicium, ac subsequenter statutis & constitutionibus ibidem referuatis, in d. vers. pensionem verò, ac per Archiepiscopum ipsius Sancti Caroli successorem, ex speciali indulto Sixti V. conditis & promulgatis anno 1586. 3. Iunij, & per alios Summos Pontifices confirmatis: in quibus non solum verbum illud (residentialia) pluries vsurpatur pro interessentibus

interessentia; verum hæc ipsa pensio incorporata videtur massæ distributionum inter ipsos diuinis officiis interessentes fiendarum, vt legitur *parte 2. capite 1. de communi massa*, &c. vbi vnica massa communis inter dictos Officiales instituitur, ex pluribus expressis redditibus (detractis tamen oneribus) & signanter ex pensione mille scutorum auri, quæ ab Hospitalis magni curatoribus, & deputatis super bonis Abbatæ Miramundi perfoluitur, dismembrata à Collegio Borromæo, & huic massæ vnita ab eodem Illustrissimo Cardinali, autoritate vt supra, &c. Et statim additur in hanc eandem massam ad fin. ex quibus omnibus verum corpus census communis constituimus, quod æquè inter eos diuidatur pro ratione seruitij, & residentie quam quisque suam fecerit, &c. & paulò infra; in *vers. porro huius massæ sic constitutæ*, omnes huius Capituli viri, æqualiter participes sint, ac proinde æqualiter omnibus distribuatur, pro ratione dierum & officiorum, quibus singuli interfuerunt, &c. & in *cap. 2. sub rubr. certa portio*, &c. ibi: omnis residentie census, hæc infra notata distribuatur, vt qui missæ, sacro conuentuali, vel Canonici horis interfuerunt, de eo singulis horis in emolumentis singuli consequantur, &c.

Et in *cap. 5. sub rubr. qui absentes*, ibi; nemo quoad quotidianas, statasque alias distributiones capiendas attinet, in choro residens adesse intelligatur, nisi qui reuera statutis horis & diuinis officiis interfuerunt, exceptis tamen illis casibus in quibus absentes vel Sacrorum Canonum iure, vel harum constitutionum ratione, pro præsentibus habentur, in distributionibus capiendis, &c.

Ex quibus sane verbis videtur, quod residentie & residentium expressio sumpta fuerit in proposito casu pro interessentia, atque interessentibus diuinis officiis, inter quos tantum redditus illius massæ distribui debent; ac ideo magis eadem admittenda interpretatio, quæ congruit etiam verbis & sensui ipsorum statutorum: l. *verum*, in *princ. ff. de pet. hered. Bart. in d. l. omnes populi*, sub num. 58. *vers. fallit si de mente*, ff. de *iust. & iure*, Anchar. in *repet. d. cap. Canonum statuta*, sub n. 338. *vers. fallit*, & n. 339. *vers. dicit Bald. ex r. de cons. Rot. penes Card. Seraph. decis. 788. numero 2. vers. & huiusmodi interpretatio*, &c.

Nec obstat quod dicti Officiales seu beneficiati nullas alias habeant præbendas præter redditus massæ prædictæ, quæ ex variis prouentibus, nempe censibus, pensionibus, bonis immobilibus & aliis cumulantur, neque dietim sed in fine anni eisdem soluuntur. † Quoniam hæc non immutant distributionum quotidianarum essentiam in eo constitutam, quod pro seruitio singulis diebus, ac horis in diuinis officiis Ecclesiæ præstito dantur ac recipiuntur (esto quod alios non habeant beneficiati prouentus) & in quibuscumque rebus consistant, ac quouis tempore soluuntur: nam verum est semper, quod ratione diuini seruitij singulis quibusque diebus in Ecclesia præstiti, non autem mensuri, vel hebdomadalibus assignantur, & adscribuntur, licet ad finem anni differatur exactio, vt bene probatur ex *text. in d. cap. vnica. de cler. non resid. in 6. Rot. penes Achil. decis. 12. de præbend. & Cæf. de Grassi. decis. vnica. sub num. 8. vers. dicebant etiam, de cler. non resid. & Card. Seraph. decis. 1140. numero 2. vers. neque ob stare*, Mandos, in *prax. signatur. gratias*, sub rubr. de *pensionib. vers. distributiones* quotidianæ etiam dicuntur, *fol. mibi 63. col. 3. & cons. 15. sub num. 2. vers. & licet non soluuntur statim*, &c. Azor. *dict. lib. 7. cap. 9. Decis. Rot. Rom.*

quest. 10. vers. nec impedit, &c. & comprobatur post alios Moner. de *distributionibus quotidianis part. 1. q. 9. sub n. 35. vers. verum quod hæc verè*, &c. ac seqq. vbi explicat *text. in dist. extra. cum nonnulla*, l. de *præbend. & part. 2. q. 5. sub n. 20. vers. ampliatur hæc conclusio secundo*, &c. & *part. 3. q. 3. n. 22. ad primam igitur Decisionem*, & seq. ac q. 4. sub n. 17. *vers. ampliatur verò*, &c.

Minus obstat quod alie quoque præstationes annuæ grauioribus ex eadem massa soluantur, nempe aurei ducenti pro ostiariis, aurei centum pro minoribus penitentiariis nuncupatis, & aurei centum pro Sacrarum ceremoniarum Magistro ac eius coadiutore, vt apparet ex dictis statutis p. 1. sub *princip. in §. decreuit*, & decreuit quod ex eisdem omnibus redditibus, &c. ac seq. & *part. 2. cap. 1. sub d. rub. de commun. massa*, in §. *præstata* quas quotidianas distributiones ex pensione mille aureorum, &c. & infra, ac alie quoque non quotidianæ, vt legitur in d. cap. 1. in §. *in festis vero ac seq. & in §. quibus diebus adduntur dies pomificales*, & §. *verum præter ordinariam distributionem*, &c. & alibi.

Quia priores illæ deducuntur tanquam onera, vel ab ipso Sancto Carolo, vel ab eius successore ex facultate Apostolica, super redditibus ipsis specialiter imposita, quæ fuerunt in constituenda eadem massa expressè reseruata, vt legitur in d. cap. 1. in *principio* ibi; vniam tantum massam communem cuius omnes officiales æquè participes sint, constituimus & erigimus, quam ex his omnibus constare, (detractis tamen oneribus) volumus, scilicet ex legato, &c. & ideo non alterant substantiam massæ ipsarum distributionum, vt fuit responsum in *Mediolanen. Cimitariatus* 11. May 1643. coram R.P.D. meo Peutingerio, in §. *non releuare*; posteriores verò soluuntur ratione interessentie, ac seruitij Ecclesiæ præstiti, in diebus festiuis ac maioribus solemnitatibus, similibusque functionibus, in quibus augeatur taxa ipsarum distributionum, vt habetur in *dist. §. verum præter ordinariam distributionem*, ibi; quæ inter eos qui in ipsis diebus statim officiis presentes lucrati fuerint æquè diuidantur, &c. & propterea non amittunt nomen distributionum, quæ bene possunt respectu alicuius officij, diei vel horæ augeri, ac multiplicari, vt fuit dictum in illa *Segobien. reseruat. fruct. penes Put. decis. 365. sub n. 6. vers. & ideo non obstat lib. 2. in correct.*

Præterea non obstat quod præfati beneficiati, qui cum Capitulo transigerunt fuerint integrè consecuti distributiones eis obuinentes, pro seruitio Ecclesiæ præstito iuxta taxam in dictis constitutionibus præscriptam, ideoque nullam haberent particulare ius super dicta pensione hæctenus non exacta, quod cedere vel remittere possent.

Quia non fuit adhuc satis probata pro parte beneficiatorum asserta huiusmodi satisfactio, quæ dubia etiam ex eo reddi videtur, quod cum eiusmodi distributionum quantitas taxari soleat habita ratione reddituum, ex quibus massa constatur, non potuerint propterea eo tempore quo pensio hæc notabilem eius partem constituens, non fuit soluta, integrè præstari, cum nec reliquos prouentus ad id sufficere, vel alios superadditos, nec æs alienum ideo contractum fuisse probetur, quinimmo eo ipso quod dicti Officiales transigentes certa pensionis parte contenti, residuum cesserunt, ac remisissent Capitulo in opus prædictum erogandum, videntur ex tunc integram portionem ipsis pro rata seruitij præstiti, vsque ad illa tempora ex ea debitam median- te actu prædicto exegisse ac recepisse & satisfacti fuisse, iuxta *text. in l. si remissa prima, §. omni, ff. de*

pign. act. & in l. solutionis verbum. ff. de solut. l. solutio-
nis verbo. ff. de verb. signif. cum utrobique nos. per DD.

7 Obiecta demum obleruantia distribuendi prouen-
tus extraordinarios æqualiter inter præsentis non
habita ratione seruitij in officiis diuinis Ecclesiæ per
singulos prædicti quatenus deducitur ex actibus lite
pendente factis nullius videtur momenti, vt fuit
dictum in *Valemin. iuris sedendi* 12. Iunij 1634. coram
bon. mem. Merlin. in *recent. decis.* 288. n. 1. vers. actus
autem. &c.

8 Quatenus verò ex vllis antecedentibus non vi-
detur planè iustificari respectu pensionis contro-
uersæ ac distributionum quotidianarum propriam
habentium naturam. iuxta text. in d. cap. unic. de cler.
non resid. in 6. & tamen debet esse præcisa in terminis
casus, de quo agitur, *Surd. cons.* 354. num. 26. vers.
respondo tertio, Rot. penes bon. mem. Burat. *decis.* 129.
num. 6. vers. cum obseruantia, & Reuerendiss. Vrgellen.
decis. 285. num. 21. vers. & in omnem casum, nec forte
Capitulo aliisque interesse habentibus non vocatis
preiudicium inferre potuisse, vt respondit Rota penes
Sanct. mem. Gregor. *decis.* 154. sub n. 1. vers. non potuit
Capitulum. &c.

9 Quare ex prædictis (quæ tamen Domini inten-
dunt in propositione negotij principalis denuo dis-
cutere) visum fuit satis modo conitare (ad effe-
ctum concedendi petitam in hac tertia instantia re-
missoriam) de probabili releuantia materiæ articu-
latæ, quæ calumniæ suspicionem excludit. Rota pe-
nes Ægid. d. c. 624. in fine vers. de primo casu, &c. &
Callador. *decision.* 3. sub numero 1. vers. quæ remissio
&c. de dilat. Verall. *decis.* 56. numero 3. vers. præ-
sertim, & *decision.* 61. sub num. 3. vers. sed hoc iudicari
debet, & seq. part. 3. & sanct. memor. Gregor. *decis.*
124. sub num. 3. vers. quævis autem, Burat. *decis.*
555. num. 11. vers. quæ calumnia cessat, & in *recent. decis.*
720. sub n. 3. vers. ad prædicta enim part. 2. concurren-
te præsertim aliquo veritatis fumo pro qualitate
& circumstantiis casus arbitrio iudicis pensandis; l.
indices cap. de fid. instrum. Rot. penes Card. Mantica.
decis. 312. numero 10. vers. unde remissoria, & sanct.
mem. Gregor. d. c. 191. & *decis.* 523. & in *recent. deci-*
sion. 277. sub num. 3. vers. propterea non placuit Domi-
nis, & *decis.* 693. sub numero 4. vers. fuit enim respon-
sum & *decis.* 694. num. 5. vers. ultimoneque obstat, part. 3.
& *decis.* 557. sub n. 4. vers. & ad hanc præsentem calum-
niam excludendam part. 4.

Atque ita fuit resolutum vtraque parte infor-
mante, &c.

Ad hanc decisionem vide quæ copiosè & eruditè
tradit vir insignis & cui me deuinctum profiteor D.
Paulus Rubeus I. C. Romanus ad *decis.* 576. part. 4.
recent. tom. 3.

R. P. D. A L B E R G A T O
Acerrarum pensionis.

Mercurij 26. Iunij 1652.

A R G V M E N T V M.

DE requisitis antequam deueniatur ad
executionem literarum Apostolica-
rum, & nominatim quando in pensionis re-
seruatione adiecta fuit clausula, *Dummodo*
omnes pensiones tertiam fructuum partem non

excedant. Consensum præstitum reserua-
tioni pensionis regulandum esse secundum
conditiones in gratia reseruationis conten-
tas. Quomodo probetur valor fructuum
beneficij per testes, & quomodo deponere
debeant, vt illorum depositioni fides ad-
hibeatur.

S Y M M A R I V M.

- 1 Si executor procedat nulliter, non est locus procedendi
ad executionem literarum Apostolicarum.
- 2 Executio pensionis nulla est non præcedente monitorio.
- 3 Clausula Dummodo remaneant, &c. debet in pri-
mis iustificari.
- 4 Consensus Titularis intelligitur præstus secundum con-
ditiones rescripti reseruationis pensionis.
- 5 Quando causa est commissa cum clausula si quid sit
exequendum, iudicari debet ex iisdem actis.
- 6 Testes qui non habent specialem noticiam bonorum
Episcopatus, nec onerum, valorem non probant.
- 7 Testes deponentes de redditibus beneficij debent com-
pare fructus anni fertilis cum sterili.
- 8 Admunicula quæ considerari debeant in probando valore
beneficij.
- 9 Diocesanus aut alius subditus virum sit idoneus testis
in causa Episcopi sui vel alterius domini.

D E C I S I O X C V I I.

D Omini steterunt in *decis.* sub die 14. Ianuarij
1647. coram Reuerendissimo Terracinenti,
& sic iterum dixerunt mandatum contra D. Episco-
pum Acerrarum relaxatum à Vicario generali Auer-
sano executore in literis Apostolicis Francisci Ma-
riæ Iordani Vrsini deputato, non esse exequenda,
tam ex capite nullitatis quam iniustitiæ, ex tradi-
tis per *Surd. consil.* 324. in princip. Gracian. *dissep-*
686. n. 14. *Marescor. lib. 1. resolut.* c. 86. n. 1. & in *Peru-*
sina pensionis 28. Maij 1649. & 9. Decemb. 1650. co-
ram R. P. D. Peutingero.

Nullitas est euidens ex defectu monitorij quod
ad executionem literarum pensionis omnino requi-
ritur, Tiber. in *praxi lib. 3. cap. 1. num. 3.* *Garl. de be-*
nefic. part. 1. cap. 5. num. 535. Tum ex defectu
rationis ad sententiam quæ debet esse specifica, ne
verbis æquipollentibus suppleri possit. *Felin. in*
cap. consulti. n. 16. de offic. deleg. Rota coram S. M.
Gregor. XV. *decis.* 209. n. 4. ibique addent. n. 7. coram
Caualer. *decis.* 376. n. 2. in *recentior. decis.* 141. n. 3.
part. 2. *decis.* 429. n. 1. part. 3. & in *Leodiensi decimarum*
27. Ianuarij 1651. §. grauior hæc nullitas, coram R. P. D.
Meltio.

Iniustitia verò ex eo resultat, quia cum inter alia
pensiones hæc de qua agitur scutorum 300. ad fau-
rem Francisci Mariæ reseruata esset cum clausula
Dummodo omnes pensiones huiusmodi tertiam partem
fructuum non excedant, decerni non poterat manda-
tum, nisi dicta clausula à Pensionatio prius veri-
ficata; siue illa conditionem, siue modum impos-
teter, vt distinguendo declarauit Rota in *Monopolite*
na pensionis 2. Iulij 1645. §. nos verò, coram R. P. D. me-
Bichio, & præter adductos in decisione quæ non vi-
detur, firmat *Lottet. de re benefic. lib. 1. q. 38. n. 40. c.*
sequentibus. Rota coram Seraphino *decis.* 1017. num. 4.
coram S. M. Gregorio XV. *decis.* 57. n. 2. ibique Addent.
num. 12. & in *Perusina pensionis* 28. Maij 1651. §. *dis-*
de. coram R. P. D. Peutingero.

Quod procedit etiam si huiusmodi reseruatio
pensionis